

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ชุมชนคำแคน ดินแดนน้ำตกห้วยเข โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านน้อยกลางคำแคนเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- 1.1 พัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ชุมชนคำแคนดินแดนน้ำตกห้วยเข โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- 1.2 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้หน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ชุมชนคำแคนดินแดนน้ำตกห้วยเข โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว(One Shot Case Study) ใช้รูปแบบการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

2.1 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านน้อยกลางคำแคนเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำนวน 15 คน

2.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 หน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ชุมชนคำแคนดินแดนน้ำตกห้วยเข โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้หน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ชุมชนคำแคนดินแดนน้ำตกห้วยเข โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.3.1 หน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ชุมชนคำแคนดินแดนน้ำตกห้วยเข โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.3.2 แผนการจัดการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ชุมชนคำแคนดินแดนน้ำตกห้วยเข โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 25 ชั่วโมง

2.3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้นักเรียน หน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ชุมชนคำแคนดินแดนน้ำตกห้วยเข โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 3 ระยะดังนี้

2.4.1 ระยะก่อนดำเนินการใช้หน่วยการเรียนรู้

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชนตำบลคำแคน ข้อมูลพื้นฐานน้ำตกห้วยเข ศึกษาเอกสารต่าง ๆ เพื่อนำความรู้มาประกอบการจัดทำหน่วยการเรียนรู้และเก็บข้อมูลจากการตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะวิเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

2.4.2 ระยะระหว่างการดำเนินการใช้หน่วยการเรียนรู้

เมื่อพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นและเครื่องมือการวิจัยเสร็จตามขั้นตอนแล้ว ผู้วิจัยนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย แล้วทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ คือ ทดสอบย่อยหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ตรวจสอบผลงานกลุ่ม

2.4.3 ระยะหลังการดำเนินการให้หน่วยการเรียนรู้

เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 12 แผนแล้ว ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดคือ นักเรียนจำนวนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม ตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โรงเรียนบ้านน้อยกลางคำแคนเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2

3. สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ชุมชนคำแคนดินแดนน้ำตกห้วยเข โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังนี้

3.1 การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ชุมชนคำแคนดินแดนน้ำตกห้วยเข โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า กระบวนการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น มีขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น และเอกสารที่เกี่ยวข้อง กำหนดชื่อหน่วยการเรียนรู้ 2) วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสาระการเรียนรู้รายปีที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ 3) กำหนดผังมโนทัศน์ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ย่อย 4) กำหนดสาระการเรียนรู้และอัตราเวลาเรียน 5) ออกแบบการจัดการเรียนรู้ 6) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ภาพรวมการประเมินคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นโดยผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย 4.47

3.2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เกิดจากการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ชุมชนคำแคนดินแดนน้ำตกห้วยเข โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 86.67 ของนักเรียนทั้งหมด มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 35.73 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 89.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ นักเรียนร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 75

4. ข้อเสนอแนะ

4.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

4.1.1 ในการดำเนินกิจกรรม ครูผู้สอนต้องคอยดูแลให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด เน้นให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้และเน้นให้เห็นความสำคัญของกระบวนการทำงานกลุ่ม

4.1.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียนเป็นสำคัญและมีการเตรียมวิธีการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นไว้ล่วงหน้า

4.1.3 ในการสร้างหน่วยการเรียนรู้ ควรศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุมมากที่สุด เช่น ด้านเนื้อหาสาระ การจัดเวลาเรียน การใช้แหล่งเรียนรู้จากหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ผู้รู้ เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ให้ดีที่สุด

4.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

4.2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในกลุ่มสาระอื่นๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและผู้เรียนได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

4.2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับจิตสำนึกในการอนุรักษ์ชุมชนและความรักท้องถิ่นของผู้เรียนที่มีต่อการใช้หน่วยการเรียนรู้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นพื้นฐานในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องอื่นๆ ต่อไป